

Шенова
2025ж.

01120100 «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқыту» мамандығы, 4S01120102 «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқыту ұйымының педагогы» біліктілігі бойынша орта буын мамандарын даярлауды көздейтін техникалық және кәсіптік білім берудің білім беру бағдарламалары бойынша 2025-2026 оқу жылына колледжге түсетін талапкерлерге арналған педагогикалық жағдаяттар

Педагогикалық жағдаят №1

Жағдаят: Бала ойынның ережесін тыңдағысы келмейді.

Жағдаят: Бала ойын ережелерін тыңдаудан бас тартады, оларды бұзады немесе талаптарды орындамайды.

Жауап: Ойын барлығына қызықты және әділ болуы үшін балаға ережелерді сақтаудың маңыздылығын сабырлы түрде түсіндіру керек. Балаға жүргізуші рөлін ұсынуға болады, сонда ол басқаларға ережелерді өзі орнатата алады.

Педагогикалық жағдаят №2

Жағдаят: Ата анамен жұмыс.

Жағдаят: Ұзартылған күн тобынан баласын алуға келген ата-анасы баласының киімінің ластанғанын көріп, педагогты балаларды дұрыс қадағаламайтындығын айтып кінәлайды.

Жауап: Ең алдымен ата-ананың пікірін тыңдап кейін өз ойыңызды асықпай түсіндіріп жеткізу. Бала үнемі қозғалыста болған соң киімін ластайды. Келесі жолы міндетті түрде қадағалауды одан әрі жетілдіре түсемін.

Педагогикалық жағдаят №3

Жағдаят: бала белгілі бір материалмен жұмыс істеуден бас тартады

Жағдаят: бала белгілі бір материалмен (мысалы, пластилинмен немесе бояулармен) жұмыс істеуден бас тартады, өйткені ол оған ұнамайды.

Жауап: сіз балаға материалмен жұмыс істеудің басқа нұсқаларын ұсынуыңыз керек, оған не істегісі келетінін таңдауға мүмкіндік беріңіз. Баланың шығармашылық қабілеттерін көрсете алатын атмосфераны құру маңызды.

Педагогикалық жағдаят №4

Жағдаят: Балалар арасындағы шиелініс

Жағдаят: Екі бала ойыншыққа таласып қалды. Оның біреуі қатты жылады, екіншісі ашуланып мінез көрсетті.

Жауап: Бақылаудан шығып кетпей ақырын араласу қажет. Балаларды тыныштандырып алу керек. Ойыншықты кезекпен кезек ойнауға ұсыныс берген жөн. Ең маңыздысы әр баланы тыңдау және шиеліністің шешімін түсіндіру

Педагогикалық жағдаят №5

Жағдаят: Бала дамуының өз жасына сәйкес болмауы

Жағдаят: Балалардың барлығы берілген тапсырманы түсініп орындады. Тек біреуі ғана орындауға қатты қиналды.

Жауап: Баланың жеке ерекшелігін ескеру керек. Ол балаға көп уақыт немесе басқаша түсіндіру тәсілін қолдану керек. Баланы қолдап оған ең алдымен жеңіл тапсырманы кейін орындауына қарай күрделендіріп отыру.

Педагогикалық жағдаят №6

Жағдаят: Бала топтық сабаққа қатысқысы келмейді.

Жағдаят: Бала топтық сабаққа қатысқысы келмейді. Тіпті балалармен ойнауға да құлқы жоқ.

Жауап: Ең алдымен себебін анықтау. Мүмкін бала тапсырманы түсінбейді немесе топтың алдына шығып сөйлеуге ұялады. Оған көмек беру. Топтық сабақтар мен ойындауға қатысу өте қызықты болатыны туралы ұсыныс айту.

Педагогикалық жағдаят №7

Жағдаят: Балабақшаға жаңадан келген баланың бейімделуі

Жағдаят: Топқа жаңадан бала келді. Үнемі жылап балабақшаға үйрене алмайды.

Жауап : Топ ішінде жайлы атмосфера мен қауіпсіз жағдай жасау. Балалармен және ойыншықтармен таныстыру. Баланың ата анасымен әңгімелесу. Баланың тез бейімделуіне шыдамдылық таныту.

Педагогикалық жағдаят № 8

Жағдаят: Бала тамақ ішуден бас тартады.

Жағдаят: Барлық бала тамақты жақсы ішеді. Тек біреуі ғана ішуден бас тартады.

Жауап: Баламен оның тамақты таңдау талғамы жайлы сөйлесу. Тамақ ішкен кезде балаға қысымшылық көрсетпеу, ұрыспау, қатты сөйлемей.

Педагогикалық жағдаят №9

Жағдаят: Баланың шамадан тыс белсенділігі

Жағдаят: Бала үнемі белсенді, топтың ішінде көп жүгіреді, қалғандарына кедергі келтіреді.

Жауап: Балаға белсенді іс әрекетпен айналысу керектігі жайлы кеңес беру. Мысалы, спорттық ойындар. Баладағы жұмсалмаған энергияны спортқа арнау.

Педагогикалық жағдаят №10

Жағдаят: Балалар ойыншықты жинағысы келмейді.

Жағдаят: Балалар ойын ойнап болған соң ойыншықтарын орнына қойып жинауға қарсылық танытты.

Жауап: Өзіңіз олармен бірге жинап үлгі көрсету. Ойыншықты тез әрі таза жинаудан байқау ұйымдастыру.

Педагогикалық жағдаят № 11

Жағдаят: Баланың эмоционалдық жағдайы

Жағдаят: Бала ата анасынан ажырағысы келмей үнемі жылайды.

Жауап: Баламен сенімді жақсы қарым қатынас орнату. Ол өзін қауіпсіз сезіну керек. Өз эмоциясын ойындар , әңгімелесу арқылы тәрбиешінің қолдауымен меңгере білу.

Педагогикалық жағдаят №12

Жағдаят : Баланың сөйлеуінің кешеуілдеуі

Жағдаят: Топтағы бір балада сөйлеуінің дамуында кешеуілдеу мәселесі айқын байқалады.

Жауап: Баламен жеке жұмыстар жүргізу. Сөйлеу белсенділігін дамыту үшін арнайы ойындар мен тапсырмалар орындату. Логопедпен кеңесіп түзету жұмыстарына ұсыныстар алу.

Педагогикалық жағдаят № 13

Жағдаят : Бала сурет салғысы келмейді.

Жағдаят: Топ балаларының қызығушылығына қарамастан бір бала сурет салудан бас тартады.

Жауап: Әр баламен жеке сурет салудың түрлі жолдарын көрсету арқылы жұмыс жасау. Жеке өзі сурет салғысы келмесе тәрбиешімен бірлесіп салуды ұсыну. Баланың қызығушылығын ояту.

Педагогикалық жағдаят №14

Жағдаят: Ата ана баланы алып кетуге уақытысында келмейді.

Жағдаят: Ата аналар үнемі баланы алып кетуге уақытысында келмей кешігеді.

Жауап: Ата анамен әңгімелесу қажет. Себебін анықтау. Ата анасын күткен балаға жағдай жасау. Ата анамен қарым қатынаста сыпайылық пен шыдамдылықты талаптарын ұстану.

Педагогикалық жағдаят №15

Жағдаят: Бала қатты ұялады.

Жағдаят: Бала қатты ұялады. Басқа балалармен араласа алмайды. Өзгелермен қарым қатынас кезінде қашады.

Жауап: Балаңызға біртіндеп бейімделуге көмектесу үшін шыдамдылық пен мұқият болу керек. Баланың сенімін арттыру үшін топтық ойындарда қолдау көрсету және оны шағын тапсырмаларға қатыстыру маңызды.

Педагогикалық жағдаят №16

Жағдаят: Бала ашу ызаны көрсетеді

Жағдаят: Бала басқа балаларға ашу ыза көрсетеді (соғу, итеру).

Жауап: Сіз дереу араласып, шиеліністі тоқтатып, балаға мұндай мінез-құлыққа жол берілмейтінін түсіндіруіңіз керек. Екі тарапты да тыңдап, балаларға жанжалды бейбіт жолмен шешуге көмектесу маңызды.

Педагогикалық жағдаят №17

Жағдаят: Бала серуенге шығудан бас тартады.

Жағдаят: Бала ауа-райының жақсы болуына карамастан серуендеуден бас тартады.

Жауап: Баланы не мазалайтынын түсіну керек - ол шаршаған болуы мүмкін немесе ауа-райы ұнамайды. Сіз онымен серуендеу күннің маңызды бөлігі екенін тыныштықпен талқылауыңыз керек және кейбір қызықты элементтерді ұсыныңыз, мысалы, сыртта ойнау.

Педагогикалық жағдаят №18

Жағдаят: Балалар топтағы көшбасшылық туралы айтысады.

Жағдаят: Екі бала ойында кім көшбасшы болады деп дауласып жатыр.

Жауап: Балаларды топта жұмыс істеуге үйрету және көшбасшылық әрқашан маңызды емес екенін түсіндіру маңызды. Сіз балаңызға ойынды кезегімен жүргізуді ұсына аласыз, сонда барлығы бірдей сезінеді.

Педагогикалық жағдаят №19

Жағдаят: Бала қараңғыдан қорқады

Жағдаят: Бала қараңғыдан қорқады, тіпті басқа балалар ұйықтап қалса да, ұйықтай алмайды.

Жауап: Балаға көңіл бөліп, қолдау көрсету керек, оны жұмсақ жарықпен тыныштандыру керек, оған қауіпсіздік сезімін беретін ертегі айту немесе ойыншық ұсыну керек. Егер қорқыныш жалғаса берсе, ата-аналармен талқылау маңызды.

Педагогикалық жағдаят №20

Жағдаят: Бала қарапайым нұсқауларды орындамайды

Жағдаят: Бала тіпті ойыншықтарды қою немесе қолын сұрту сияқты қарапайым нұсқауларды орындамайды.

Жауап: Бала өзінен не талап етілетінін түсінетініне көз жеткізу керек. Сіз оны ынталандыру үшін ойнақы элементтерді (мысалы, тазалауды қызықты ойынға айналдыру) пайдалана аласыз. Тапсырмаларды орындағаны үшін баланы мадақтау маңызды.

Педагогикалық жағдаят №21

Жағдаят: Бала топта жұмыс істей алмайды

Жағдаят : Бала топпен жұмыс істегісі келмейді, өз бетінше әрекет етуді жөн көреді.

Жауап: Ұжымға шағын тапсырмалар ұсына отырып, баланы топтық іс-әрекетке біртіндеп енгізу керек. Оған топта жұмыс істеу қызықты болатынын және бұл оның мақсаттарына тезірек жетуге көмектесетінін көрсету маңызды.

Педагогикалық жағдаят №22

Жағдаят: Ата-ана мен мұғалім арасындағы кикілжің

Жағдаят: Баланың ата-анасы өз баласының топтағы тәрбиесіне көңілі толмай, мұғалімге талап қояды.

Жауап: Ата-аналармен құрметпен диалог жүргізіп, олардың мәселелерін мұқият тыңдап, конструктивті шешімдер ұсыну маңызды. Оқу-тәрбие процесінің ерекшеліктерін түсіндіре отырып, икемділік пен ынтымақтастыққа дайын болу керек.

Педагогикалық жағдаят №23

Жағдаят: Бала қыста киінгісі келмейді

Жағдаят: Бала суық мезгілде серуендеуге киінуден бас тартады.

Жауап: Балаңызға денсаулықты сақтау үшін жылы киінудің маңыздылығын сабырлы түрде түсіндіру керек. Баланың өзін сенімдірек сезіну үшін киімін өзі таңдауға шақыра аласыз.

Педагогикалық жағдаят №24

Жағдаят: Бала ата-анасына қатты бауыр басып қалған

Жағдаят: Бала топта сабырлы тұра алмайды, үнемі мұғалімнің назарын талап етеді және ата-анасынан айырылғанына жылайды.

Жауап: Балаңызды бірте-бірте ажырасу қорқынышынан арылту маңызды. Ұстаздың да қамқор, тірек екенін көрсету керек. Ата-ана баланы тыныш және қажетсіз толқусыз қалдырғанына көз жеткізіңіз.

Педагогикалық жағдаят №25

Жағдаят: Бала ойыншықтарды бөліспейді

Жағдаят : Балалардың бірі ойыншықтарын басқа балалармен бөліскісі келмейді.

Жауап: Балаңызға заттарды бөлісудің маңыздылығын үйрету маңызды. Сіз оны нәзік әрекеттері үшін марапаттай аласыз (мысалы, ойыншықпен бөлісу) және қуанышпен бөлісу қанағаттану әкелетінін мысалмен көрсете аласыз.

Педагогикалық жағдаят №26

Жағдаят: Бала сабаққа зейінін аударма алмайды

Жағдаят: Бала сабақ үстінде үнемі назарын аударып, бір тапсырмаға назарын аударма алмайды.

Жауап: Себептерді (мысалы, шаршау немесе қанағаттандырылмаған қажеттіліктер) анықтап, балаға үзіліс, белсенділікті өзгерту немесе материалды ұсынудың неғұрлым қызықты түрін ұсыну қажет. Назарыңызды аудару үшін қысқа және айқын жаттығуларды қолдануға болады.

Педагогикалық жағдаят №27

Жағдаят: Бала мұғалімнің беделін сыйламайды

Жағдаят: Бала жүйелі түрде мұғалімге бағынбайды және оның нұсқауларын орындаудан бас тартады.

Жауап: Топта нақты және түсінікті ережелер орнату, өзін жүйелі және әділ ұстау қажет. Осы ережелерді сақтау үшін оң күшейтуді қолдану, сондай-ақ балаңызға бағынбаудың салдарын түсіндіру маңызды.

Педагогикалық жағдаят №28

Жағдаят: Бала өте қызғаншақ

Жағдаят: Бала басқа балаларды қызғанады, ол агрессияда немесе басқалардың ойынын бұзу әрекеттерінде көрінеді.

Жауап: Балаға қызғаныш қалыпты сезім екенін түсіндіру маңызды, бірақ онымен күресуді үйрену маңызды. Баланың сенімін нығайта отырып, достықтың маңыздылығын түсініп, оны бірге ойнауға ынталандыру керек.

Педагогикалық жағдаят №29

Жағдаят: Бала өзін нашар сезінгенде сөйлемейді

Жағдаят: Бала өзін нашар сезінгенін айтпайды, тек үндемейді немесе тыныш жылайды.

Жауап: Баланың мазасыздануына не себеп болуы мүмкін екенін түсіну үшін оның өзін қалай сезінетінін сұрау арқылы оның жағдайына назар аудару керек. Бала өзін қауіпсіз сезінуі үшін сенім атмосферасын құру маңызды

Педагогикалық жағдаят №30

Жағдаят: Бала үнемі кешігіп қалады

Жағдаят: Бала жиі сабаққа кешігіп қалады немесе басталғаннан кейін балабақшаға келеді.

Жауап: Неліктен бұлай болып жатқанын ата-анаңызбен талқылап, мәселені шешу жолдарын іздеу керек. Сіз балаңызға қызықты іс-шараларды жіберіп алмау үшін уақытында келу қаншалықты маңызды екенін түсіндіре аласыз.

Педагогикалық жағдаят №31

Жағдаят: Бала мұғалімге шектен тыс тәуелділік танытады

Жағдаят: Бала үнемі тек мұғалімнің назарын талап етеді және басқа балалармен араласпайды.

Жауап: Топтық ойындар мен іс-әрекеттерге жағдай жасау арқылы баланы басқа балалармен қарым-қатынас жасауға ынталандыру маңызды. Балаға оның басқа балаларға сене алатынын, мұғалім әрқашан көмектесетінін түсіндіру керек

Педагогикалық жағдаят №32

Жағдаят: Баланың өлең үйренгісі келмейді

Жағдаят: Бала ертеңгілікке тақпақ оқудан бас тартады.

Жауап: Сіз балаға жеке көзқараспен қарауыңыз керек, поэзияны оқыту процесін қызықты және қызықты етуіңіз керек. Кішігірім жетістіктерді марапаттау балаңызға процеске үйренуге көмектеседі.

Педагогикалық жағдаят №33

Жағдаят: Бала ойыншығын жоғалтып алды

Жағдаят: Бала сүйікті ойыншығын жоғалтқанда қатты уайымдайды.

Жауап: Сіз балаға ойыншықтардың жоғалып кететінін түсіндіру арқылы қолдау көрсетуіңіз керек, бірақ сіз әрқашан оларды ауыстырудың немесе басқа нәрсемен бөлісудің жолын таба аласыз. Балаңызға жоғалтулар мен ажырасуларды жеңуге үйренуге көмектесу маңызды.

Педагогикалық жағдаят №34

Жағдаят: Бала өз эмоциясын білдірмейді, өз тәжірибесін мұғаліммен бөліспейді.

Жауап: Сенім атмосферасын құру керек, баламен сабырлы және қолдау көрсетумен сөйлесу керек, оған өз сезімінді білдіретін ойындарды ұсыну керек. Сондай-ақ, балаға бөлісуді жеңілдету үшін сурет салуды немесе әңгімелеуді ұсынуға болады

Педагогикалық жағдаят №35

Жағдаят: Бала нұсқауларды тыңдамайды

Жағдаят: Бала сабақта нұсқауларды тыңдамайды, тапсырмаларды дұрыс орындамайды.

Жауап: Нұсқаулардың балаға қаншалықты түсінікті екенін тексеру керек, көрнекі мысалдарды қолдану немесе қосымша түсініктемелермен тапсырмаларды қолдау керек. Баланың ынтасын арттыру үшін әр дұрыс қадамы үшін мақтау маңызды.

Педагогикалық жағдаят №36

Жағдаят: Бала ойыншықтарды жиі сындырады

Жағдаят: Бала жиі ойыншықтарды сындырады және бұл неге жаман екенін түсінбейді.

Жауап: Балаға ойыншықтар тек ойын үшін ғана емес, сонымен қатар күтім жасау үшін де екенін түсіндіру керек. Заттарға қамқорлық жасау және оларды сақтау қаншалықты маңызды екенін көрсетіңіз. Балалар бір-біріне ойыншықтарды ұқыпты ұстауды үйрететін ойын ұйымдастыруға болады.

Педагогикалық жағдаят №37

Жағдаят: Бала жаңа адамдардан қорқады

Жағдаят: Бала жаңа мұғалімнен немесе жаңа қызметкерден қорқады және онымен сөйлескісі келмейді.

Жауап: Баланы жаңа адаммен бірте-бірте таныстырып, қарым-қатынаста бастаманы өз қолына алуға мүмкіндік беру керек. Балаңызға жаңа адамдардың достық және қауіпсіз болуы мүмкін екенін түсіндіру арқылы таныстыру процесін жұмсақ және қолдау көрсету маңызды.

Педагогикалық жағдаят №38

Жағдаят: Бала су ішуді қаламайды

Жағдаят: Бала денсаулығы үшін қажет болса да, су ішуден бас тартады.

Жауап: Балаңызға судың денсаулық үшін нәліктен маңызды екенін түсіндіруіңіз керек. Сіз ішуді қызықты етуді ұсына аласыз, мысалы, түрлі-түсті көзілдіріктермен ойнау немесе баладан ішетін стакан таңдауды сұрау арқылы.

Педагогикалық жағдаят №39

Жағдаят: Бала кестеге бейімделе алмайды

Жағдаят: Бала күнделікті тәртіпке үйрене алмайды және жиі шаршау немесе мазасыздану туралы шағымданады.

Жауап: Кестеде нақтылықты сақтау және балаға күннің барлық кезеңдерінің өзіндік мәні бар екенін түсінуге көмектесу маңызды. Балаңызға күнделікті тәртіпте оңай шарлауға көмектесу үшін әртүрлі әрекеттерді көрсететін көрнекі карталарды пайдалануға болады.

Педагогикалық жағдаят №40

Жағдаят: Бала қолын жуғысы келмейді

Жағдаят: Бала тамақ ішер алдында немесе серуендеуден кейін қолын жуудан бас тартады.

Жауап: Балаңызға жеке бас гигиенасын сақтаудың денсаулық үшін маңыздылығын түсіндіру керек. Қол жуу процесін ойынға айналдыруға болады, мысалы, «қолыңызды сабын көпіршіктерімен жуу» ойнау немесе қызықты жарыстар өткізу.

Педагогикалық жағдаят №41

Жағдаят: Бала ұйықтар алдында әрекет ете бастайды

Жағдаят: Бала шаршағанына қарамастан, капризді бола бастайды және төсекке барудан бас тартады.

Жауап: Ұйықтар алдында тыныш атмосфераны құру, балаға ертегі айту немесе жұмсақ музыка ойнау маңызды. Баланың ұйқының белгілі бір уақытына үйренуі үшін тұрақты кестені сақтау керек.

Педагогикалық жағдаят №42

Жағдаят: Бала өз қабілетіне сенімсіздігін көрсетеді

Жағдаят: Бала сабақта енжарлық көрсетеді және бірдеңе жасауға қорқады, мысалы, құрылыс жиынтығымен сурет салу немесе салу.

Жауап: Баланы қолдап, талпынғанын жігерлендіріп, кішкентай болса да әрбір жетістігі үшін мақтау керек. Қателер оқу процесінің бір бөлігі екенін түсіндіру маңызды

